

Bamble
kommune

Årsplan

Falkåsen kunst- og kulturbarnehage

2014-2015

Innhold

Forord	Side 2
Visjon	Side 3
Verdier	Side 4
<u>Barnehagens profil og satsningsområder</u>	
Falkåsen – en kunst og kulturbarnehage	Side 5
Fordypning – Modellering og animasjon	Side 6
Prosjektet «Kunsten å være sammen»	Side 7
Digitale verktøy	Side 8
Barnehagebibliotek	Side 9
Drama og rollefugurer	Side 10
<u>Strategidokument for skole og barnehage</u>	
Ledelse	Side 11
Sosial kompetanse	Side 12
Fysisk aktivitet og helse	Side 13
Språk og lesing	Side 14
Vurdering for læring	Side 15
Fagområder	Side 16
Danning gjennom omsorg, lek og læring	Side 23
Barns medvirkning	Side 24
Foreldresamarbeid	Side 25
Overgangsrutiner	Side 26
Aktivitetskalender	Side 28

Forord

Bamble kommunale barnehager utarbeider sine årsplaner ut fra en kommunalt fastsatt ramme som samsvarer med kravene til årsplan slik de er beskrevet i Rammeplanen for barnehagen og kommunale satsinger.

Barnehagens årsplan har et tidsperspektiv på 1 år og den følger barnehageåret.

Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen inneværende barnehageår vil arbeide med omsorg, dannings, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Den beskriver målene med årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes.

Visjon

De kommunale barnehagene og grunnskolene i Bamble er opptatt av å skape et helhetlig oppvekstmiljø for barn og unge i kommunen. Opplæringsløpet skal derfor ha en helhet og sammenheng, og vår felles visjon er: "Åpner dører for verden og framtida". Barndommen har en enorm verdi her og nå, men er også det som legger selve grunnlaget for barnets videre møte med omverdenen. I Falkåsen er vi opptatt av å gi barna mange gode opplevelser og minner, samtidig som at barna skal få et best mulig grunnlag på veien videre.

Falkåsen kunst- og kulturbarnehage åpner dører for verden og framtida gjennom lek og læring i en kreativ hverdag

Leken er selve kjennetegnet på den gode barndom, og skal først og fremst være lystbetont og frivillig. Men samtidig vet vi at leken er viktig for barns utvikling og læring. I Falkåsen ser vi derfor lek og læring som en helhet. Personalet støtter barnas læringsprosesser i lek og tar med seg elementer fra barnas lekerepertoar inn i barnehagens planlagte aktiviteter. Ved her å stimulere barnas fantasi og undring, vil dette igjen tas tilbake til leken.

Kreativitet er evnen til å fantasere, se muligheter og utvikle nye ideer. Vi vektlegger de estetiske fagene både for at barna skal få uttrykke seg gjennom ulike "språk", men først og fremst for at barna skal bli utfordret til å finne gode løsninger. I møte med kunst og kultur utvikles evnen til kreativ tenkning, omstilling, fleksibilitet og evnen til se seg selv og andre som en del av samfunnet. I tillegg vil de få økt evne til å uttrykke egne behov, tanker og ideer. I Falkåsen mener vi at kreative barn blir gode problemløsere. Bak enhver utfordring finnes det uendelig med løsninger.

Verdier

Verdiene våre er en rettesnor og veileder for alt vi gjør i barnehagen. Verdiene skal speile barnehagens indre liv, og er gjeldende både for personalet og barna.

INKLUDERENDE

- Vi viser respekt og anerkjennelse for hverandre
- Vi verdsetter mangfoldet i barnehagen
- Vi medvirker i fellesskapet
- Vi snakker med hverandre – ikke om hverandre

LEKNE

- Vi byr på oss selv
- Vi uttrykker oss gjennom mange språk
- Vi deltar i lek og har det gøy

NYTENKENDE

- Vi tør å gå våre egne veier
- Vi er stadig på jakt etter ny kunnskap
- Vi er kreative og nyskapende

I dette barnehageåret vil vi i særlig grad vektlegge verdien «inkluderende».

Bamblebarnehagenes felles utviklingsprosjekt *Være Sammen*, har som målsetning å arbeide for et inkluderende fellesskap.

Falkåsen – en kunst og kulturbarnehage

Hverdagen i Falkåsen kunst- og kulturbarnehage skal preges av kreativt liv, lærende lek og lekende læring. Vår kunst- og kulturprofil innebærer at vi har stort fokus på musikk, dans, drama, forming og litteratur. Barna skal uttrykke seg og få inntrykk gjennom hele sanseapparatet (se, høre, føle, bevege, lukte og smake).

MÅL:

Barna i Falkåsen kunst- og kulturbarnehage er kreative og lekne

Kjennetegn:

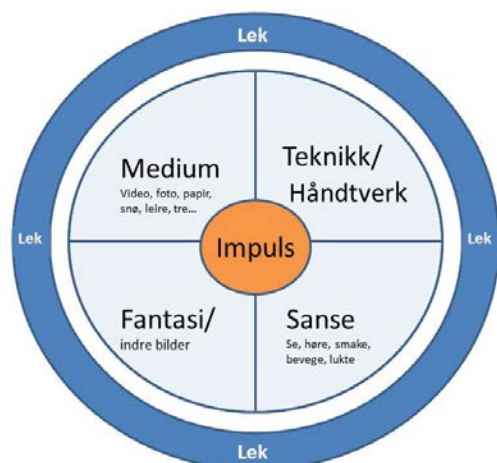
- Deltar aktivt i lek og kreative prosesser
- Uttrykker egne tanker og ideer
- Lytter til andre barns innspill
- Har egne løsningsforslag og tør å prøve de ut
- Uttrykker seg gjennom mange språk (dans, drama, musikk, forming)
- Byr på seg selv

MÅL:

Personalet skaper en arena for fantasi og kunnskap

Kjennetegn:

- Gir barna impulser gjennom å fange deres interesser/undring eller legge ut spor.
- Gir barna rom og tid til sanseopplevelser for å gi næring til barnas fantasi og forestillingsverden
- Lar barna fordype seg i ulike materialer og teknikker
- Har kunnskap om lekens verdi og ser lek og læring som en helhet
- Vektlegger barns medvirkning og deltakelse i alle kreative prosesser
- Er fleksible, og endrer retning etter barnas innspill og ideer
- Byr på seg selv

Modell for skapende virksomhet - Ross 1978

Fordypning modellering og animasjon

For at barn skal kunne bli trygge på å uttrykke seg innenfor de ulike estetiske fagene må de få god tid til å bli kjent med ulike materialer og teknikker. For å skape møteplasser hvor barn kan sanse, erfare og skape kunst må personalet «kunne», det vil si å ha kjennskap til fagenes egenart, verktøy og materialer. Vi har derfor valgt å fordype oss i et område over tid, hvor vi har eksterne fagpersoner inne som veiledere. I år har vi valgt å ha modellering og animasjon som fordypning gjennom hele barnehageåret.

Anette Kjellemyr – vår ressursperson i modellering

Modellering er utforming av figurer eller gjenstander i leire eller andre plastiske masser som modellérvoks, plastilina, cernitt, gips og trolleig. Som støttespiller og veileder har vi fått med Anette Kjellemyr fra Bamble. Anette har vært keramiker siden 1996, og driver verkstedet Alvehuset keramikk i Brevikstranda. Hun har en variert produksjon, med både brukskunst og skulpturelle arbeider i steingodsleire. Anette vil både ha opplæring med personalet og jobbe sammen med barna.

Animasjon - ressursperson Aina Lillegårdsetre

Animasjonsfilm er en fellesbetegnelse for en rekke ulike filmteknikker der filmskaperen skaper illusjon av bevegelse gjennom å manipulere motivet ved hjelp av enkeltbildeteknikk. Barna og personalet i Falkåsen vil dette barnehageåret ta i bruk programmet iStopMotion på iPad og animasjonskamera på pc. På digitale verktøy er vi så heldig å ha vår egen ressursperson, Aina Lillegårdsetre.

Prosjektet «Kunsten å være sammen»

I Falkåsen kunst- og kulturbarnehage jobber vi prosjektbetont. Vi har felles prosjektittel og problemstilling, men hver avdeling vil ha ulik vinkling ut i fra barnas alder og utvikling. Prosjektarbeid innbyr til medskapende prosesser og barns deltagelse i planlegging, gjennomføring og vurdering. Prosjektet er tverrfaglig. Vi vektlegger prosessen og det er stort rom for barns undring, utforskning, kreativitet og skaperglede. Prosjektperioden er fra oktober til april, og avsluttes med en utstilling.

Vårt felles kreative prosjekt i barnehageåret 2014/2015 vektlegger samhandling og sosial kompetanse. Prosjektet «Kunsten å være sammen» og programmet «Være Sammen» må derfor sees i en sammenheng.

Problemstilling:

Hvordan bruke modellering og animasjon for å øke barnas bevissthet om sosial kompetanse?

Mål for barn og personal:

- Vi har erfaring med ulike modelleringsmaterialer (leire, plastelina, pappmasje, gips, cernit, trolleig).
- Vi har kjennskap til ulike modelleringsteknikker (pølse-, plate- klype-, relieff- og trykkteknikk).
- Vi har erfaring med å lage animasjonsfilm
- Vi byr på oss selv, men gir plass til andre
- Vi bruker dokumentasjon som grunnlag for veien videre

Digitale verktøy

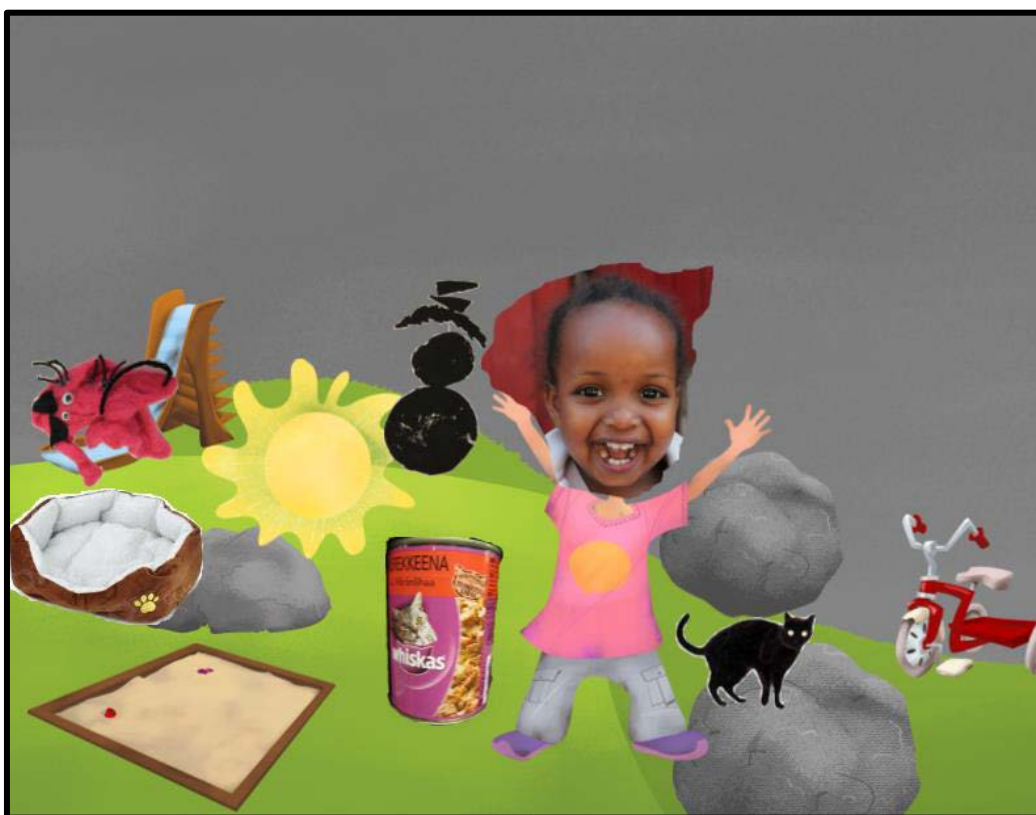
Digitale verktøy er noe barn vil møte i alle sammenhenger i livet, og derfor er det viktig at barnehagen bygger et solid fundament som kan vekke interesse og forståelse for de digitale mulighetene barna vil møte. Alle avdelinger har hver sin smartboard, iPad og pc.

Barna i Falkåsen kunst- og kulturbarnehage opplever at kreativt bruk av digitale verktøy er en kilde til lek, kommunikasjon og innhenting av kunnskap

Barna skaper uttrykk hvor vi kobler estetiske fag og digitale verktøy

Kjennetegn:

- Barna er med og dokumenterer fra egen barnehagehverdag.
- Barna får erfaringer innenfor målene i IKT-plan for Falkåsen.

Barnehagebibliotek

Falkåsen kunst- og kulturbarnehage har Telemarks eneste barnehagebibliotek. I et samarbeid med Bamble bibliotek får barna låne bøker i barnehagen. Vi har fast utlånsdag hver torsdag. Vi ønsker at barna i Falkåsen barnehage skal møte god litteratur hver dag, både hjemme og i barnehagen. God litteratur stimulerer både språk og kreativitet. For å bli en dyktig leser heter det seg at barna bør ha blitt lest for i 1000 timer før skolestart.

Vi har som målsetning at biblioteket skal ha et variert utvalg av bøker med godt språk og gode illustrasjoner. Moderne bildebøker kan regnes som et verbalt og visuelt kunstuttrykk.

I Falkåsen kunst- og kulturbarnehage møter barna god litteratur hver dag

Drama og rollefigurer

Drama er nær beslektet med barnas egen lek. I dramaleken trenes barnas fantasi, turtaking, følelsesuttrykk, grovmotorikk og evnen til å gå inn i ulike roller. I år introduserer vi nye rollefigurer i barnehagen. Rollefigurene har hovedfokus på sosial kompetanse og er opptatt av at alle skal være gode med hverandre, alle skal få være med å leke og alle skal ha det skikkelig gøy i barnehagen!

Mormor er en omsorgsfull, gammel dame. Alle er veldig glad i mormor, og mormor er glad i alle hun også. Hun har mange spennende historier å fortelle, både fra gamledager og fra reiser hun har vært på i senere tid. Hun har alltid med seg fotoalbumet sitt, og der samler hun på minner fra alle opplevelsene sine.

Onkel Kåre er lillebroren til mormor. Han er en tøysekopp som alltid har noe spennende i veska si. Han er mye ute og reiser, og har bestandig med seg gave til Rose, og noen ganger til barna i barnehagen. Han kan mye om forskjellige land, og liker å vise bilder til barna. Han går ingen plasser uten gitaren sin, så når onkel Kåre er i nærheten er det alltid rom for en trall.

Lille Rose elsker å leke, og det morsomste hun vet er å besøke barna i barnehagen. Hun leker med alle, og passer på at ingen holdes utenfor. Rose blir veldig glad når mormor og onkel Kåre kommer, for da skjer det alltid noe gøy. Det er ekstra stas når onkel Kåre har vært ute og reist, for da pleier han å ha med en gave til henne - den deler hun selvfølgelig med de andre barna - for å dele, det kan Rose.

Ledelse

Ledelse er første området i Strategidokumentet for skoler og barnehager i Bamble kommune. Området innebærer pedagogisk ledelse, personal- og gruppeledelse.

Falkåsen kunst- og kulturbarnehage har god ledelse på alle nivåer

Kjennetegn:

- God struktur på avdelingen
- Tydelige mål for barnehagens pedagogiske innhold
- Personale med gjennomføringsevne
- Lærende organisasjon
- Hele personalgruppa er bevisst sitt ansvar som ledere for barna
- Et samlet lederteam som arbeider mot felles mål
- En personalgruppe som er lojal mot kommunens og barnehagens retningslinjer og satsningsområder

Hvordan:

- «Plan for ledelse av aktivitet»
- Ledelse diskuteres jevnlig på avdelingsmøter og pedagogiske ledermøter
- Et lederteam med tydelige mål for ledelse
- God tilbakemeldingskultur i personalgruppa
- Ledelse er et punkt på medarbeidersamtaler
- Pedagogisk dokumentasjon og veiledning

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i situasjoner. Dette utvikles kontinuerlig gjennom handlinger og opplevelser. Anerkjennende og støttende relasjoner er grunnlag for utvikling av sosial kompetanse.

ulike

Årene 2014-16 har de kommunale barnehagene samt fire av de fem private et felles utviklingsprosjekt: *Være Sammen*. Det er et tidlig innsatsprosjekt med fokus på implementering av den autoritative voksenrollen, felles kompetanseheving for alle ansatte og utvikling av barnehagene som lærende arenaer.

Målsettingen som Bambleprosjektet har valgt er:

Barnehagen er en engasjerende, varm og tydelig læringsarena der alle byr på seg selv og gir plass til andre.

Falkåsens kreative prosjekt i barnehageåret 2014/2015, «Kunsten å være sammen», vektlegger også samhandling og sosial kompetanse. Programmet *Være Sammen* har stort fokus på voksenrollen. «Den enkleste måten å endre et barn, er å endre de voksne».

Kjennetegn:

- barna føler trygghet og tilhørighet til barnehagen
- alle barna har en lekevenn
- barn som leker
- barna inkluderer andre og viser omsorg
- barna løser konflikter på en sosialt akseptabel måte
- barna tør å være seg selv, er stolte av hvem de er og hva de mestrer

Hvordan:

- Personalet har en felles forståelse og praksis i forhold til å bygge relasjoner til barn og være varme grensesettere.
- Sosial kompetanse er et gjennomgående tema i vårt felles kreative prosjekt «Kunsten å være sammen».
- Programmet *Være Sammen* er forankret i barnehagens årsplan, prosjektplan og månedsplaner.
- Programmet *Være Sammen* er et gjennomgående tema på personalets møter
- «Kvalitetssikring sosial kompetanse» - et verktøy for å sikre tidlig innsats
- Vi vektlegger verdien inkluderende

Fysisk aktivitet og helse

Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barnets kosthold. Falkåsen ønsker å være en helsefremmende barnehage, og legger derfor stor vekt på å tilegne barna sunne matvaner.

I Falkåsen kunst- og kulturbarnehage

- er alle barn i fysisk aktivitet minst en time per dag
- bidrar vi til at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper i forhold til et sunt og balansert kosthold

Kjenntegn:

- Barna deltar aktivt i lek og fysiske aktiviteter
- Barna har et variert kosthold i barnehagen
- Barna tør å smake på ny mat

Hvordan:

- Felles retningslinjer for mat og måltider i barnehagen.
- Serverer sunn mat til alle måltider. Barna får frukt hver dag.
- Personalet fremmer sunne og gode matvaner, og følger opp barnehagens målsetninger/retningslinjer
- Sunne bursdager med frukt og grønt. Egen bursdagsmeny for å skille mellom hverdag og fest.
- MER-barnehage: <http://www.frukt.no/mer.aspx>
- Fiskesprell -barnehage: <http://www.fiskesprell.no>
- Plan for uteaktiviteter

Språk og lesing

Falkåsen har hatt språk som et gjennomgående satsningsområde de siste årene. I tillegg til å jobbe med språkets form, uttale og ordforråd, har vi ekstra fokus på barnas forteller- og leseglede. Språket er avgjørende for barnets utvikling både sosialt, emosjonelt og intellektuelt. God språkutvikling i tiden før skolestart er av stor betydning for senere lese- og skriveopplæring.

MÅL:

Barna i Falkåsen kunst- og kulturbarnehage

- har et godt ord- og begrepsforråd
- viser forteller- og leseglede

Kjennetegn:

- Behersker områdene innenfor «Kvalitetssikring språk»
- Forteller historier med mimikk, gester og ord
- Tar initiativ til å lese/se i bøker
- Tør å stå fram i grupper

Hvordan:

- Språkpermer til minoritetsspråklige barn
- «Kvalitetssikring språk» - et verktøy for å sikre tidlig innsats
- Språkgrupper
- Alle barn blir lest for hver dag
- Månedens bok
- Ulike aktiviteter med blant annet språkbokser/poser, sanger, tekst, rim og regler

Vurdering for læring

Systematisk vurderingsarbeid danner grunnlaget for at barnehagen skal være en lærende organisasjon. Bruk av dokumentasjon er et nødvendig verktøy for vurdering, og er utgangspunkt for refleksjon og videreutvikling. Dette kaller vi pedagogisk dokumentasjon. Både barn, personal og foreldre skal ta del i vurderingsarbeidet.

Barna i Falkåsen kunst- og kulturbarnehage deltar aktivt i planlegging og vurdering

Kjennetegn:

- Barnas utsagn, uttrykk, spørsmål, kroppsspråk og interesser påvirker hverdagsaktiviteter og prosjektarbeid underveis og i videre planlegging
- Dokumentasjon av barnas lek, samspill og læringsprosesser er et verktøy for å fange barnas stemme og gir grunnlag for videre undring sammen med barna. Hva har vi gjort? Hva har vi lært av det? Hva kunne vi gjort på en annen måte?

I Falkåsen kunst- og kulturbarnehage vurderer vi kontinuerlig for å skape de beste arenaer for barnas lek, læring og utvikling

Kjennetegn:

- All dokumentasjonen brukes som et verktøy for at personalet skal kunne reflektere over egen praksis.
- Kontinuerlig observasjon og refleksjon rundt barnegruppas og enkeltbarns lek, læring og utvikling

Hvordan:

- Kvalitetssikring språk, fokusskjema, SMART-skjema, SPO-skjema, Kkvalitetssikring sosial kompetanse, praksisfortellinger/bilder/tekst
- Tilbakemeldinger fra foreldre - daglig dialog, foreldresamtaler, foreldremøter og samarbeidsutvalg

Fagområder

Rammeplan for barnehager» har syv fagområder som barnehagen skal være innom i løpet av et år. Fagområdene opptrer sjelden alene, men vil i større eller mindre grad være representert i prosjekter og hverdagsaktiviteter. Fagområdene i barnehagen er stort sett de samme som barn senere møter i skolen.

I arbeid med de ulike fagområdene ønsker vi:

- gi barna ulike erfaringer og opplevelser
- skape stemning og begeistring
- finne en riktig balanse mellom barne- og voksenstyrte aktiviteter
- være lydhøre for barns tanker og kunnskapssøking
- voksne og barn som forsker og konstruerer ny kunnskap i fellesskap
- Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, litteratur, film, arkitektur og design.

Nærmiljø og samfunn

Dette fagområdet vektlegger å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst, kultur, arbeidsliv, tradisjoner, media og levesett.

I Falkåsen er lokalsamfunnet en naturlig arena for inspirasjon og innhenting av informasjon til ulike prosjekter. Det kan være arbeidsplasser, bygninger, bibliotek, kino, utstillinger og historiske steder. Vi vektlegger at barna skal ha medvirkning på egen hverdag og prosjekter i barnehagen, slik at de tidlig skal få erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn

1-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
Er kjent i barnehagen ute og inne. Opplever seg som en del av fellesskapet	Er kjent i barnehagens nærmiljø Forstår at egne handlinger kan påvirke andre.	Utvidet kjennskap til barnehagens nærmiljø. Erfare at de selv og andre er med på å påvirke og at alle er viktige for fellesskapet.	Har forståelse for ulike tradisjoner og levesett.
I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen
Fokus på det nære – jeg, familien og barnehagen Utvikle gruppefølelse gjennom samlingsstunder og andre aktiviteter. Samarbeid med lokale kunstnere Internasjonal kulturuke	Markere de ulike kulturene vi har i barnehagen. Tur dag en gang i uken Besøk på institusjoner i barnehagens nærmiljø (eldresenteret, bibliotek, butikker) Samarbeid med lokale kunstnere Internasjonal kulturuke	Markere de ulike kulturene vi har i barnehagen Tur dag en gang i uken Besøk på institusjoner i barnehagens nærmiljø (eldresenteret, bibliotek, butikker) Samarbeid med lokale kunstnere Internasjonal kulturuke	Markere de ulike kulturene vi har i barnehagen Tur dag en gang i uken Besøk på institusjoner i barnehagens nærmiljø (eldresenteret, bibliotek, butikker) Samarbeid med lokale kunstnere Internasjonal kulturuke

Kunst, kultur og kreativitet

Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, litteratur, film, arkitektur og design

Falkåsen har valgt å ha kunst, kultur og kreativitet som et gjennomgående fokusområde hele barnehageåret. Musikk, dans, kunst/forming og drama vil være fremtredende både i hverdagsaktiviteter og prosjekter. Vi bruker også barnas kreative uttrykk som verktøy for å fange deres tanker, interesser og ståsted. Dette blir igjen et utgangspunkt for videre arbeid i barnehagen. Fagområdet er nærmere presentert under området **"Barnehagens profil og satsningsområder"**.

1-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
Rabletegning Fingermaling Viser glede ved å utforske ulike materialer Kan enkle sanger og rim med bevegelse Enkel rollelek, dans og utkleddning.	Tegner hodefoting Forming også med finmotoriske materialer Klipper med saks Bruk av pensel og blyant Kan de mest kjente barnesangene Dramatiserer enkle eventyr	Viser at de kan bruke fantasi og kreativitet i estetiske uttrykk. Tegner seg selv Stoler på egne måter å uttrykke seg på. Har et variert sangrepertoar Dramatiserer eventyr	Tegner tegninger med ulike detaljer Stoler på egne måter å uttrykke seg på. Har kjennskap til ulike materialer og teknikker Kjennskap til ulike musikksgangre Dramatisere lengre fortellinger med replikker og roller.
I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen
Prosjektarbeid Får utforske ulike grovmotoriske materialer over tid (leire, sand, vann, ull) Dramalek Korte samlinger/sangstunder Enkle rytmeinstrumenter i tre og skinn Musikkbibliotek Utkledningstøy	Prosjektarbeid Får utforske ulike materialer over tid. Bildebøker med ulike uttrykk Bildekunst Enkle rytmeinstrumenter i tre og skinn Musikkbibliotek Sangstunder Utkledningstøy	Prosjektarbeid Får utforske ulike materialer over tid Tegne over bilde av seg selv, samtale rundt barnas tegninger Bildebøker med ulike uttrykk Bildekunst Varierte rytmeinstrumenter Musikkbibliotek Sangstunder Utkledningstøy	Prosjektarbeid Får utforske ulike materialer over tid Fremføring på sommerfest i barnehagen Bildebøker med ulike uttrykk Bildekunst Musikkbibliotek Sangstunder Utkledningstøy

Kommunikasjon, språk og tekst

Dette fagområdet omhandler språk i vid forstand – verbal og nonverbal kommunikasjon og tekst.

Dette er et annet fagområde vi har valgt å prioritere høyt i vår barnehage, og som også er et av de prioriterte områdene i felles strategidokument for skole og barnehage. I år hadde Prøysen vært 100 år, og i hele september markerer alle avdelingene hans fantastiske forfatterskap. I Falkåsen har vi fokus på barnas forteller og leseglede. Alle barn blir lest for hver dag, vi har månedens bok og utlån av bøker. Barna skal også sammen lage historier til animasjonsfilmene sine. Se nærmere beskrivelse under området «Språk og lesing».

1-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
Bruker to – treordssetninger Forteller med mimikk, gester og ord. Deltar i sangleker og rim/regler Kan minst to farger Viser interesse for billedbøker Kan kombinere to gjenstander. For eksempel: <i>"Kan du legge dukka i senga"</i>.	Bruker setninger på inntil fire ord i riktig rekkefølge. (Flerspråklige – uttrykker seg med mimikk, gester, og kroppsspråk) Liker å bli lest for Grunnfargene (rød, blå, gul, grønn) I, på, under, over, bak, foran minst et rim eller en regle	Forteller en kort historie med sammenheng ved hjelp av bilder, konkrete/egne opplevelser Kan rime på egenhånd Kan første bokstaven i navnet sitt Barnet kan: Sekundærfargene (Brun, lilla, rosa, turkis, grå) minst et rim eller en regle Uttaler alle språklyder utenom s, r, kj, skj.	Rime på egenhånd Kjenner lese- og skriveretningen Kan skrive navnet sitt Kan gjenfortelle fra en bok uten bilder Forstår nektende setninger, (Du får ikke...)
I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen
Språklegge og kommunisere rundt handlinger, situasjoner og gjenstander. Stimulere alle sanser. Se, høre, føle, kjenne. Bruke konkrete/konkrete situasjoner: Språkposer, matlaging, tegning, turer, lek, IKT Aktiv bruk av billedbøker Rim, regler og bevegelsesleker	Språklegge og kommunisere rundt handlinger, situasjoner og gjenstander. Aktiv bruk av billedbøker med tekst. Bruke konkrete/konkrete situasjoner: Språkposer, matlaging, tegning, turer, lek, IKT, Kims lek, snakkepakka. Drama/teater/rollespill Spill/puslespill	Språklegge og kommunisere rundt handlinger, situasjoner og gjenstander. Bruke konkrete/konkrete situasjoner: Språkposer, matlaging, tegning, turer, lek, IKT, Kims lek, snakkepakka. Aktiv bruk av billedbøker med tekst. Spill/puslespill Rim og regler: Prosjektarbeid/fokusper ioder/dokumentasjon Lyttelaker, som for eksempel lydlotto, Jørgen Frosts språkleker, Språksprell, oppmerksomhet mot lyder i hverdagssituasjoner	Språklegge og kommunisere rundt handlinger, situasjoner og gjenstander. Bruke konkrete/konkrete situasjoner: Språkposer, matlaging, tegning, turer, lek, IKT, Kims lek, snakkepakka. Bruke mye rim/regler og leke med språket. Høytlesning - la barna gjenfortelle Spill/puslespill Blanke ark uten tekst - hva sier barna Prosjektarbeid/fokusper ioder/dokumentasjon

Kropp, bevegelse og helse

Dette fagområdet omhandler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper og innsikt i hvordan vi kan ivareta helse og livskvalitet.

I Falkåsen vil vi at alle barna skal få oppleve gleden av kroppslige aktiviteter og lek uansett kjønn, alder, interesser og etnisk bakgrunn. Vi har som mål at alle barn skal være i fysisk aktivitet minst en time per dag, og har organiserte aktiviteter i utetiden daglig. Vi ønsker også at barna skal få gode vaner, holdninger og kunnskaper om sunt kosthold, og vi er blant annet en "Fiskesprell" og "MER" barnehage som serverer sunn og variert mat med mye fisk og grønt. Dette fagområdet er nærmere presentert under «Fysisk aktivitet og helse».

1-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
Øve på å spise og drikke selv. Utvikle pinsettgrep. Krabbe, gå, trille ball, reise seg når en faller, klatre opp og ned. Viser glede ved motorisk aktivitet	Utvikle finmotorikk, legge puslespill. Behersker alle grunnbevegelsene, hoppe, rulle, krabbe, balansere. Kan gå i ulendt terreng Viser glede ved motorisk aktivitet Kan kle på å kle på seg selv med voksen støtte Sykler på trehjuls sykkel	Kler på seg selv Går i trapper med et og et ben Viser glede ved motorisk aktivitet Klatrer enkelt i lekeapparater	Løper, hopper, hinker, klatrer Kan stå på et ben Kaster og tar imot ball Behersker regelleker Viser glede ved motorisk aktivitet
I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen
Legge til rette for aktiv lek og utforsking inne – stor gulvplass. Voksendeltagelse i lek. Turer innenfor gjerde og korte turer utenfor. Sunne og varierte måltider i barnehagen Enkle sangleker og fysiske aktiviteter hver dag. Selvstendighetstrening: Vaske hender, toalettbesøk, spiser og drikker selv	Turdag en gang i uka Tilbud om fysisk aktivitet i utetid hver dag (hinderløype, dans, ballspill, minirøris, sangleker og fange- og gjemselleker) Sunne og varierte måltider i barnehagen	Turdag en gang i uka Tilbud om fysisk aktivitet i utetid hver dag (hinderløype, dans, ballspill, minirøris, sangleker og fange- og gjemselleker) Sunne og varierte måltider i barnehagen	Turdag en gang i uka Tilbud om fysisk aktivitet i utetid hver dag (hinderløype, dans, ballspill, minirøris, sangleker og fange- og gjemselleker.) Sunne og varierte måltider i barnehagen

Antall, rom og form

Fagområdet "Antall, rom og form" skal styrke barnas matematikkglede og lyst til å utforske matematiske sammenhenger. Det kan for eksempel være at barna gjennom lek og aktiviteter får erfaringer med antall, form, vekt, størrelse og tid.

Gjennom hele året bruker vi matematikk og logisk tenkning i aktiviteter som påkledning, matlaging, sang, dans og fysisk aktivitet. I prosjekter undrer og utforsker barn og voksne seg sammen over matematiske begreper og sammenhenger.

1-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
Mengde til 2 Begynnende forståelse for former og størrelser. Begynnende konstruksjonslek	Stor/ liten, lang/kort, minst/størst Mengde til 3 Konstruksjonslek	Mengde til 4-5 Trekant, sirkel, firkant tung/lett, høy/lav Konstruksjonslek	Mengdebegrep opp til 6 Kjenne tallrekka fra 1-10 Avansert konstruksjonslek
I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen
Puttekasser, enkle puslespill Konstruksjonsmaterie ll som duplo og store klosser. Enkle pekebøker med matematiske begreper Matematiske begreper i hverdagssituasjoner som måltid og påkledning. Bruk av enkle eventyr/sanger/språk -poser med matematiske begreper, som Bukkene Bruse, Bruse, Gullhår og Formsangen	Oppgaver med mengde og størrelser på iPad og Smartboard Enkle brettspill Enkle puslespill Konstruksjonsmaterie ll som duplo, lego og kaplaklosser. Sorteringsleker og spill med for eksempel størrelser Matematiske begreper i hverdagssituasjoner som måltid og påkledning. Butikklek	Oppgaver med mengde og former på iPad og Smartboard Ulike brettspill, sorteringsoppgaver og puslespill Fokus på former, størrelser og mengde i kreative oppgaver Matematiske begreper i hverdagssituasjon er som måltid og påkledning. Butikklek	Oppgaver med mengde og andre matematiske begreper på iPad og Smartboard Variert konstruksjonsmaterie ll og mer avanserte puslespill Tallkort, mengdekort, lek med tall og mengder Førskolegruppe Matematiske begreper i hverdagssituasjoner som måltid og påkledning. Butikklek

Natur, miljø og teknikk

Fagområdet «Natur, miljø og teknikk» skal bidra til at barna blir kjent med og får forståelse for planter, dyr, årstider, landskap og vær. Det vektlegges at barnehagen skal legge til rette for at barna får omsorg for naturen og forståelse for samspillet mellom mennesker og naturen.

I Falkåsen ønsker vi at barna skal få oppleve skogen som en spennende leke- og læringsarena, og med utgangspunkt i barnas interesser utforske og undre oss over naturens "magiske" fenomener. Alle avdelinger har fast turdag. Naturen er også en arena for annet pedagogisk arbeid. I september har vi kultursafari, hvor alle barn og voksne løser kulturelle oppgaver i skogen. Lek og utforsking med digitale verktøy er et av våre satsningsområder.

1-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
Utforsker enkle spill og programmer på iPad. Går turer i barnehagen og korte turer i barnehagens nærmiljø Utforsker ting de finner i naturen Har erfaring med ulike type vær og årstider	Viser glede ved å være på tur Enkel eksperimentering Kjenner årstidene	Har erfaring med å lage en animasjonsfilm Har erfaringer med spill og programmer gjennom ulike digitale verktøy som gir mestring og utfordringer	Er trygg i naturen Har erfaring med å lage en animasjonsfilm Har erfaringer med spill og programmer gjennom ulike digitale verktøy som gir mestring og utfordringer
I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen	I barnehagen
Korte turer Inspirere til turglede og glede ved å være ute Lek og utforskning med naturmaterialer	Turdag en gang i uka Digital lek og aktivitet (iPad, smartboard, pc, kamera) Lek og utforskning med naturmaterialer	Turdag en gang i uka Digital lek og aktivitet (iPad, smartboard, pc, kamera) Lek og utforskning med naturmaterialer	Turdag en gang i uka Digital lek og aktivitet (iPad, smartboard, pc, kamera) Lek og utforskning med naturmaterialer

Etikk, religion og filosofi

Dette fagområdet tar for seg ulike grunnleggende spørsmål som er med på å forme vår måte å oppfatte verden og mennesker på – religion, livssyn, tradisjoner, verdier og holdninger.

I Falkåsen:

har vi stort fokus på at personalet skal være bevisst sitt yrkesetiske ansvar. Falkåsen barnehage har barn fra ulike kulturer - som har ulikt språk, livssyn, matvaner og tradisjoner. Vi vektlegger at det skal være stort rom for ulikhet og respekt for mangfoldet. Personalet må begrunne sine valg ut fra verdier i stedet for regler, og vi filosoferer og undrer oss sammen med barna. Barnehagen markerer høytider som jul og påske. I oktober har vi International kulturuke, hvor vi har fokus på det kulturelle mangfoldet i barnehagen.

1-3 år	3-6 år
Viser følelser Gjenkjenner andres følelser Viser medfølelse for andre. Viser respekt for egne og andres ting Viser respekt for egne og andres arbeid Søker kontakt/samspill med andre 1-2 år (barn og voksne) 1-2 år Tar initiativ og opprettholder lek med andre (i lek, fysisk utfoldelse) 2-3 år Deltar i fellesskapet Deler med andre Hjelper andre Følger regler og beskjeder	Har kjennskap til ulike høytider, tradisjoner og merkedager Setter ord på følelser Retter andres oppmerksomhet mot seg selv Byr på seg selv, men gir plass til andre Trøster og viser medfølelse på eget initiativ Tar hensyn til andre og er inkluderende i lek og handlinger. Gir uttrykk for egne meninger og behov verbalt. Venter på tur i handling og dialog. Tar ordet og/eller engasjerer seg i samspill og lek. Tilpasser seg fellesskapet Viser glede når noen mestrer noe. Respekterer andres grenser Takler å ikke få viljen sin. Opprettholde vennskap til tross for uenighet/konflikt. Følger regler og beskjeder Hjelper andre Deler med andre Viser respekt for egne og andres ting og arbeid Holder avtaler og forpliktelser Reflekterer og kommuniserer over egne handlinger
I barnehagen	I barnehagen
Varme og grensesettende voksne Programmet <i>Være Sammen</i> Voksne som er bevisst sin rolle som verdiformidlere Markering av tradisjoner, høytider og andre kulturer Internasjonal kulturuke Voksne som filosoferer og undrer seg sammen med barna	Varme og grensesettende voksne Programmet <i>Være Sammen</i> Voksne som er bevisst sin rolle som verdiformidlere Markering av tradisjoner, høytider og andre kulturer Internasjonal kulturuke Voksne som filosoferer og undrer seg sammen med barna

Danning gjennom omsorg, lek og læring

Danning er fundamentet eller grunnfjellet i et menneskes liv, og handler om å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåter. I Falkåsen kunst- og kulturbarnehage ønsker vi å ta med oss barna på en dannelsesreise som skaper en indre fortelling som de kan ta med seg videre inn i verden og framtida.

Kulturell danning: Å ha en forståelse for det samfunnet vi lever i er viktig i barnas dannelsesprosess. Gjennom møte med kulturarv og samtidskultur får barna innblikk i noe av vår historie og hva som rører seg her og nå. I Falkåsen legger vi opp til at barna får reflektere og filosofere over hva de ser, hører og opplever. Vi lever i et informasjons- og teknologisamfunn i endring, og evnen til fleksibilitet, omstilling og nyskapning er egenskaper vi mener er viktige døråpnere i møtet med dagens samfunn.

Sosial danning: I Falkåsen ønsker vi at barna skal tørre å by på seg selv og stole på egne løsninger, samtidig som de er et positivt medlem av gruppefellesskapet. Vi legger opp til demokratiske prosesser, hvor alle barn skal oppleve at deres stemme har en verdi. Ferdigheter som å vente på tur, lytte til andre, aksept for ulikheter og mangfold og empati er ferdigheter vi vektlegger i en dannelsesprosess.

Dannelse er det som er igjen etter at vi har glemt alt vi har lært
Ellen Key - filosof

Barns medvirkning

Barna i Falkåsen barnehage skal ha medvirkning på egen hverdag. For oss handler det om at alle skal bli møtt med og møte andre med respekt og aksept, uansett holdninger og meninger. Det enkelte barnet medvirker i fellesskapet gjennom sine ressurser og sin uttrykksmåte. Personalet må lytte til det barna formidler, ikke bare med ord, men også hva de uttrykker med kropp, mimikk og følelser.

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

(Barnehageloven §3 Barns rett til medvirkning)

Barna i Falkåsen barnehagen skal bli sett, hørt og ha medvirkning på egen hverdag

Hvordan:

- Vi følger barns spor
- Tar utgangspunkt i barnas lek, uttrykk og interesser i planlegging og vurdering av prosjekter, innhold og utforming
- Aktive voksne med "store ører og liten munn".
 - o MEDFORSKER – Voksne som forsker sammen med barna. Er undrende og engasjert. Utfordrer barna videre i prosessen
 - o MEDKONSTRUKTØR – Utvikler/gjør noe sammen med barna, lytter og tar tak i barnas tanker og ideer.
 - o ANERKJENNENDE - Møter hvert enkelt barn uttrykk med respekt - gir individuell omsorg og oppfølging
- Variert fysisk miljø
- Støtte barna til å leve seg inn i andres situasjon og til å ta hensyn til andre

Foreldresamarbeid

Foreldrene er barnas viktigste ressurs, og har hovedansvaret for barnets liv og utvikling. Falkåsen barnehage er derfor opptatt av å få til et nært og godt foreldresamarbeid., hvor vi sammen jobber for barnas beste.

Samarbeidsformer

- Foreldremøte for nye foreldre
- Oppstartsamtaler
- Dialog i hente- og bringe situasjonen
- Foreldresamtaler
- Månedsbrev og – plan fra avdelingene
- Foreldremøter
- Samarbeidsutvalg
- Julefrokost
- Barnas utstilling
- Dokumentasjon
- Sommerfest med barn og foresatte

Falkåsen barnehages foreldrerådsrepresentanter:

Lyngbakken:

Thrine Åse Lysell Nilsen

Vara: Jostein Espelund Løfgren

Falkåsen:

Tyrihans:

Ailin Jetmundsen

Vara: Frode Engvoldsen

Tommeliten:

Roger Aakesen

Vara: Irmelinn Undheim

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget består av politikere, foreldre og personale. Utvalget skal fastsette årsplan, godkjenne budsjettfordelinger, uttale seg om endringer av vedtekter, kontrollere at barnehagen drives etter gjeldene lovverk og fremme samarbeid mellom foreldre og barnehagen.

Foreldrerådet

For å sikre samarbeidet med barnas hjem skal alle barnehager ha et foreldreråd. Det består av foreldrene/de foresatte til alle barna i barnehagen. Foreldrerådet er representert i samarbeidsutvalget.

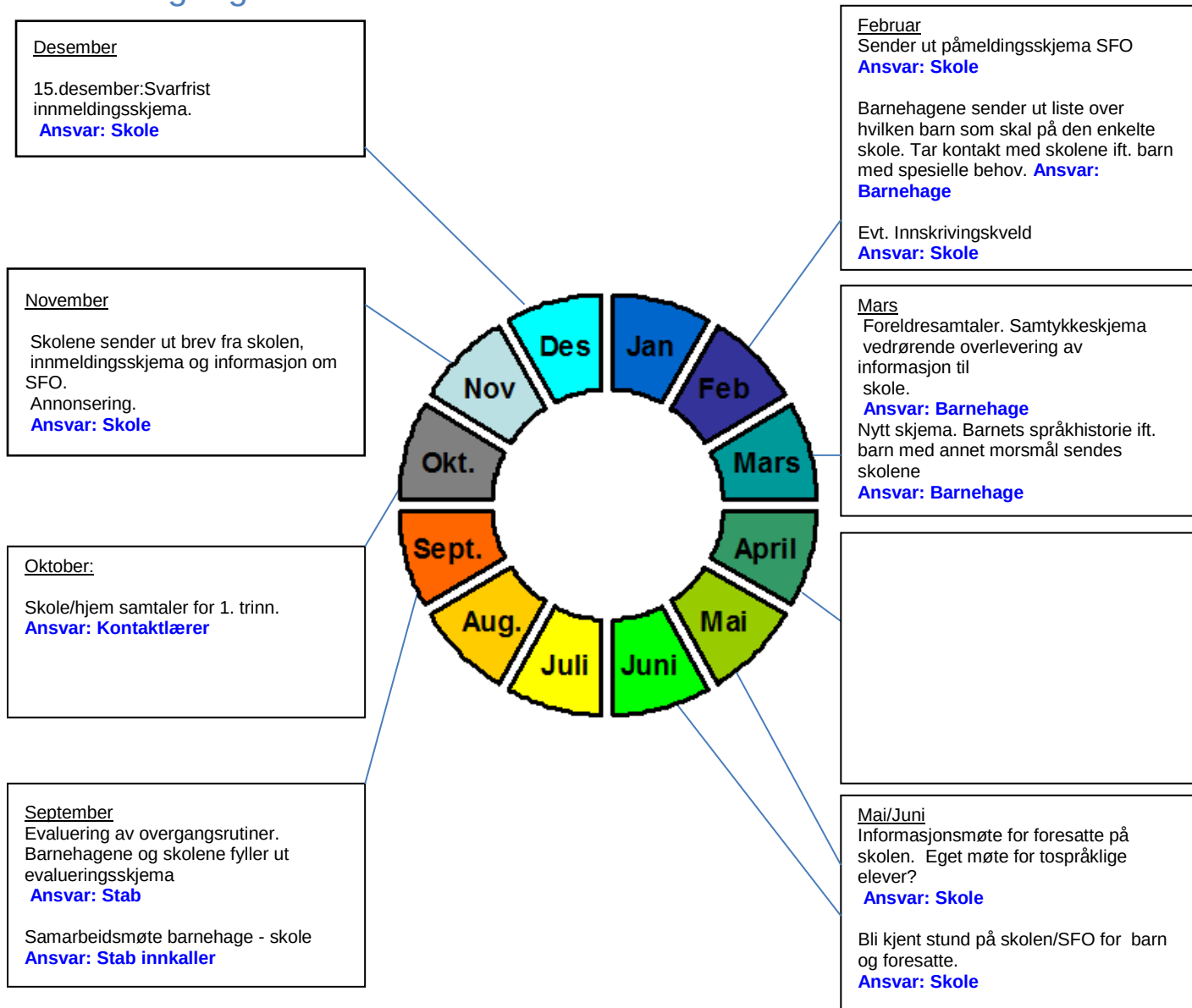
Overgang fra barnehage til skole

Skoleforberedende aktiviteter:

Falkåsen og Grasmyr barnehager jobber med å lage en felles plan for skoleforberedende aktiviteter. I planen har vi valgt ut noen grunnleggende ferdigheter som vi mener det er viktig for barna å mestre før skolestart. Planen skal kvalitetssikre at barna møter et felles pedagogisk innhold det siste året i barnehagen. Vi ønsker at barna tar avskjed med våre barnehager på en god måte, gleder seg til å begynne på skolen og opplever at det er en sammenheng mellom barnehage og skole.

De fem hovedområdene vi har valgt er sosiale, språklige, motoriske, digitale, motoriske og digitale ferdigheter.

Overgangsrutiner i Bamble kommune:

AKTIVITETSKALENDER FOR FALKÅSEN KUNST- OG KULTURBARNEHAGE.
Høsten 2014

UKE	TIDSPUNKT	AKTIVITET
33	11. august -14	FELLES PLANLEGGINGSDAG. Barnehagen stengt.
35	25-29. august -14	Beredskapsuke
35	25.september - 14	Vår egen dramatrio «Rose, onkel Kåre og mormor» kommer på besøk
36	1.september - 14	Storforeldremøte med Pål Roland
36-39	1-27/9 - 14	Prøysen 100 år. Vi feirer hans fantastiske forfatterskap.
38	Tirsdag 16. september-14	Kultursafari – Barn og voksne løser kulturelle oppgaver i skogen. Vår dramatrio «Rose, onkel Kåre og mormor» tar seg også en tur i skogen
38	15. september -14	PLANLEGGINGSDAG. Barnehagen stengt.
40- 48	1/10 – 28/11- 14	Prosjekt: Kunsten å være sammen Fordypningsområde: Modellering og animasjon. Som inspirator og veileder har vi fått med oss keramiker Anette Kjellemyr
40-46	29/9 -14/10 -14	Foreldresamtaler
43	20-24/10 -14	Internasjonal kulturuke
43	22.oktober -14	Vår dramatrio «Rose, onkel Kåre og mormor» presenterer en «Reisefortelling»
44	27. oktober-14	Foreldremøte Lyngbakken
44	29. oktober-14	Foreldremøte Falkåsen
45	5.november -14	Rikskonsertene « <i>I den ville vesten</i> » kl.10.00 i Falkåsen
47	Onsdag 19/11-14	Vår dramatrio «Rose, onkel Kåre og mormor» presenterer «Onkel Kåre er på reise».
49 - 51	1-19/12 -14	Juleaktiviteter
49	4.desember -14	Vår dramatrio leker juleevangeliet med barna.
	Desember	Julevandring
50	12. desember -14	Lucia og julefrokost
		Juleballade (For de eldste)
51	Torsdag 18/12 -14	Nissefest
1	29-30. desember -14	Julebarnehage. Begge hus samles i Falkåsen. Jul- og nyttårsaften er barnehagen stengt.

AKTIVITETSKALENDER FOR FALKÅSEN KUNST- OG KULTURBARNEHAGE.
Våren 2015

UKE	TIDSPUNKT	AKTIVITET
2-18	5/1 – 1/5 - 15	Prosjekt: Kunsten å være sammen Fordypningsområde: Modellering og animasjon. Som inspirator og veileder har vi fått med oss keramiker Anette Kjellemyr
2	Fredag 9/1 - 15	PLANLEGGINGS DAG. Barnehagen stengt.
3	12.januar -14	Vår dramatrio «Rose, onkel Kåre og mormor» presenterer «Være en annens armer».
7	Fredag 13/2 - 15	Karneval Vår dramatrio presenterer «Bukkene Bruse» på Lyngbakken og «Pepperkakegutten» på Falkåsen.
		Rikskonsertene
6-14	Februar - mars	Foreldresamtaler
11	Fredag 6. mars	Vi markerer Verdens helsedag. Vår dramatrio «Rose, onkel Kåre og mormor» kommer på besøk. Onkel Kåre kommer tilbake fra reise, og har med seg rekvisitter til sang, dans og bevegelse fra ulike land.
	Mars	Foreldremøte
13	23. – 27. mars-15	Påskeaktiviteter.
13	Fredag 27. mars - 15	Påskeaktivitetsdag. Vår dramatrio presenterer «Verdens vakreste egg».
	April	Dugnad
18	Onsdag 30/4-15	Utstilling eller annen avslutning prosjekt
19		Skolebesøk for skolestarterne
20	15. mai -15	Maifest. Vår dramatrio presenterer «Eventyr fra Marthas bok».
21	Tirsdag 19. mai -15	Foreldremøte for nye
22	28. og 29. mai -15	PLANLEGGINGS DAGER. Barnehagen stengt.
Mai/juni		Avslutningstur for skolestarterne.
24	11. juni - 15	Sommeravslutning
27 og 30-31	29/6 -3/7-15 20. – 31/7 -15	Sommerbarnehage. Begge hus samles i Falkåsen.
28-29	6. -17. juli -15	Barnehagen stengt.